

อาเซียน : เริ่มต้นอย่างไร

โดย ดร.พัฒนา ชัชพงศ์

เมื่อวันพุธที่ 9 ตุลาคม 2556 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

ส่วนที่หนึ่ง อาเซียนคืออะไร

ส่วนที่สอง เราจะบูรณาการเข้ากับหลักสูตรของเด็กอนุบาลได้อย่างไร

ในประเด็นที่สาม เป็นตัวอย่างของการเรียนการสอน เรื่องว่า การเล่นว่าวของประเทศในอาเซียน

เวลาเราพูดถึงอาเซียนในที่นี้ไม่ได้หมายถึงประเทศที่เป็นชาติอิส เอเซีย อีกแล้วนะคะ แต่เราจะมองจุดประสงค์ว่า คำว่าประชาคม ประชาชาติ สมาคมประชาชาติ แห่งชาติอีสท์ เอเชีย ใช้ตัวสะกด ASEAN เป็นอาเซียนเหมือนกัน แต่ในที่นี้ในตอนจัดตั้งครั้งแรกจะมีของเรกรมวิทยา พูดถึงผู้ก่อตั้ง จุดประสงค์ที่ชัดเจน ในที่นี้เราสรุปย่อๆว่า ตอนแรกๆมี 5 ชาติ ไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาจับมือกันว่าเราจะอยู่ด้วยกัน เราจะร่วมมือกัน เพื่อการเมือง การเมืองช่วยเหลือการปกป้องประเทศกัน อยู่กันอย่างสันติภาพ แล้วก็ค่อยมาคุยกัน เราจะร่วมมือเรื่องเศรษฐกิจ สังคมด้วยอยู่ยังไง จะอยู่กันอย่างมีความสุข ไม่ทะเลาะกันวุ่นวายอะไร จะมีการเมืองอยู่เท่านั้น เริ่มมาตั้งหลายปีมาแล้ว และเริ่มครั้งแรกที่กรุงเทพฯ และหน้าใจดีมาก และเดี๋ยวจะบอกว่าทำไมถึงเจ็บใจ เริ่มครั้งแรกที่กรุงเทพฯ นานมาแล้ว 20 กว่าปีมาแล้ว และต่อมาก็จะมีอีก 5 ประเทศ ที่เข้ามาพร้อมด้วย ก็จะมีตั้งแต่ บรูไน ลาว เวียดนาม แล้วก็จะมีใครก็ไม่ทราบแต่นับไปเถอะ แต่ว่า พม่า เป็นประเทศสุดท้าย ณ ปัจจุบันเราเลยมี 10 ประเทศ ใน 10 ประเทศเนี่ยคะ เราก็ตกลงกันว่า ต่อไปเนี่ยนะคะ เราจะมิวิสัยทัศน์เป็นหนึ่งเดียว 1 วิสัยทัศน์ และอีก 1 ประชาคม ก็คืออยู่ด้วยกันละ และอีก 1 อัตลักษณ์ ต่อไป 10 ชาติเนี่ยจะมีความเหมือนกันเยอะเลย เหมือนประเทศเดียวกันแล้วแหละ เวลาจะไปไหนก็ไม่ต้องมาขึ้นพาสปอร์ตวิซ่ากันอีกแล้ว บริษัทหนึ่งอยู่ในเมืองไทยก็ได้ ต่างประเทศก็ได้ อันนี้ก็คือคอนเซ็ปต์หลักๆ พอเรามาดูในรายละเอียดที่เราพูดเมื่อที่ที่เป็นเรื่องการเมืองเป็นเรื่องอะไรต่ออะไรเนี่ย ทีมเหล่านี้ถือว่าเป็นหนึ่งเดียวใช้สัญลักษณ์อะไร ทุกคนเห็นนะคะ ไปที่ไหนก็เห็นสัญลักษณ์พวกเนี่ยนะคะ ก็จะมีสีอย่างเนี่ยคะ สีน้ำเงินก็แน่นอน เรื่องการอยู่กันอย่างสงบ อยู่กันอย่างสันติ จุดเด่นของสัญลักษณ์อันเนี่ยก็จะมีรวม อยู่กันอย่างสันติภาพ ร่วมมือกัน เศรษฐกิจรุ่งเรือง แล้วก็อยู่กันอย่างมีความบริสุทธิ์ใจ ไม่เอาเปรียบกันทำได้ไงก็ไม่รู้ แต่อันนี้ก็คือสัญลักษณ์ที่หมายถึง จุดเด่นคือเขามีรวงข้าว 10 รวง คือ 10 ประเทศนั่นเอง แล้ว 10 รวงนี้มีดร้อยกันอย่างแน่นหนา ก็เหมือนที่เราเรียนกันมาตั้งแต่ต้นว่า ไม่ไฟหนึ่งอันเราหักได้ แต่ถ้าไม่ไฟหนึ่งก้ามัดรวมกันหักไม่ได้ นิยามเดียวกันว่า รวมกันแล้วนะ เราก็จะเป็นหนึ่งเดียว เราจะมีสัญลักษณ์เนี่ย พอเรามาดูเรื่องการเมือง การเศรษฐกิจ แล้วก็สังคม วัฒนธรรม อันนี้ก็จะ เป็น 3 เสาหลักใหญ่ๆ ใน 3 เสาหลักถ้ามาพิจารณาว่า เราจะเอาเข้าอนุบาล การเมืองเข้ายากมากเลย แต่เราก็มาแปลงว่าการเมืองคือการที่เราอยู่ร่วมกันอย่างมีกฎกติกา ข้อตกลง ในเด็กเล็กคืออะไร ไม่แบ่งกัน เคารพสิทธิผู้อื่น อย่างเป็นไปหิบบสมบัดผู้อื่นนะ หรือในส่วนที่ 2 อาเซียนที่เราได้ยินบ่อยมากคือ AEC E คือ เศรษฐกิจ ตัวนี้ได้ยินบ่อยมากที่สุด ใน 3 เสาหลัก เศรษฐกิจเป็นเรื่องที่เราพูดมาก บ่อย จนทำให้เราเข้าใจผิดว่า ประชาคมอาเซียนก็คือ AEC จริงๆแล้วมันเป็นแค่ 1 ใน 3 เท่านั้นเอง เป็นเรื่องเศรษฐกิจเท่านั้นเอง อาเซียนก็คืออาเซียน AEC ก็คือเฉพาะเศรษฐกิจเท่านั้น ซึ่งเข้ามาในอนุบาลก็เข้ามาได้ไม่เต็มตัวอีก เราอาจจะมาจัดเรื่องอาชีพ อาชีพค้าขาย ประเทศไหนค้าขายบ้าง หรืออาชีพตำรวจ ประเทศไทยตำรวจเป็นยังไง ประเทศมาเลเซียตำรวจแต่งกายกันยังไง บรูไนมีกางเกงและก็มีถุงผ้าผ้าถุงข้างนอกอีก เป็นต้น ก็ค่อยๆแตกขยายกันไปได้ แต่ไม่ใช่เมนหลัก ในเมนหลักเราจะใช้ตัวสีม่วง เป็น ASCC อันนี้มองเห็นไม่ค่อยชัด ในข่าวคราวอะไรเนี่ยเราจะไม่ค่อยได้ยิน เราจะได้ยิน AEC AEC เป็นเรื่องเศรษฐกิจ เด็กเล็กคงไม่ได้เลย แต่เรามองว่าใน ASCC ซึ่งเป็นเรื่องสังคม และวัฒนธรรม แล้วเด็กตัวเล็กเนี่ย เป็นเรื่องของการพัฒนาคน

พัฒนาชาติ พัฒนาทรัพยากร ต้องลงที่ ASCC วัฒนธรรมความเป็นอยู่ อยู่กันยังไง กินอะไร แต่งตัวยังไง พูดภาษายังไง อันนี้ก็เป็นเรื่องของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ แล้วเด็กเล็กเนี่ย หน้าที่ของเด็กเล็ก งานของเด็กเล็กก็คือการเล่น เราก็มาแตก กับตัวสีม่วงนี้เหมือนกัน อันนี้ก็เป็นปัญหาที่เรามองกันอยู่ทำไมคนพูดแต่ AEC AEC คือเศรษฐกิจนะ ของเราการศึกษา เด็กอนุบาลไม่ค่อยเท่าไรค่ะ แต่ ASCC ซึ่งเป็นเรื่องของสังคม วัฒนธรรม เราพูดกันไม่ค่อยเยอะ แล้วยิ่งร้ายที่สุดทุกคน คงทราบเหมือนกัน เดือน สองเดือนที่ผ่านมาเราพบเลยว่า ถึงแม้การก่อตั้งจะเกิดขึ้นในกรุงเทพฯ และเราเป็นกำลัง สำคัญมากเลย ยิ่งเรื่องการศึกษาเพิ่งไปเกิดขึ้นที่หัวหินเมื่อไม่นานมานี้เอง แต่การศึกษาของพี่ไทยเป็นยังไงคะ นำหน้าเขา เลยใช่ไหมคะ ไม่ใช่ อาจารย์ทางนี้สายหน้าเลยเราอยู่อันดับท้ายๆมากเลย และความที่เราเป็นต้นหลัก และเราไม่ค่อยแคร์ ชาวบ้าน ชาวบ้านอีก 9 ชาติของเราเนี่ยนะ เพราะว่าทุกคนก็ชื่อของของเรา ทุกคนก็คู่ละครเรา ทุกคนก็ฟังข่าวไทย ทุกคน ก็อะไรต่ออะไร เพราะฉะนั้นเขานั้นแหละมองเรา และตระหนักถึงความสำคัญของเราที่มีต่อประเทศของเขา แล้วเช่น วันหนึ่งตัวเองไปเสมเรียบเขาถามเลยดิจั่งเลยนะพัก เห็ด ต้มยำ เขาปลุกกันที่ไหน ก็ถามไถ่ไปเรื่อยๆ ไถ่บอกชื่อมาจาก เมืองไทยครับ ส่งมาจากเมืองไทย ไถ่เขมรพูดไทยได้ชัด รถยนต์ก็ชื่อผ่านชายแดนไทย ชื่อแบบไหนเราไม่รู้ คือทุกอย่าง เรามาจากพี่ไทย เพราะฉะนั้นเขาก็ต้องแคร์พี่ไทย แต่เราไม่ค่อยแคร์ใคร โดยยิ่งปัญหาจุดอ่อนของเราคือเรื่องภาษาพูด ภาษาอังกฤษ นี่เป็นประเด็นไม่ว่าระดับไหน แม้กระทั่งระดับเราเอง ฉะนั้นการศึกษาเราก็มาล่าหลังเพื่อนนะ เท่าที่ทราบ อันดับ 8 ก็จะมีตามหลังเราอยู่แค่นิดเดียวเอง ในนามของสมาคมฯเรามองว่าเราเองก็ต้องออกมาแล้ว ออกมาทำอะไรสัก อย่างหนึ่งแหละ โครงการของเราครั้งนี้เนี่ย เราก็ต้องการที่จะเผยแพร่และช่วยโรงเรียนในระดับอนุบาลด้วยกันว่า หากยัง เริ่มต้นไม่ได้คู่มือของเราซิ จะเอาของเราไปใช้ก็ได้ กลับมาดูเฉพาะตัวสีม่วง ในเมื่อเราตัดสินใจว่าสีม่วงสัมพันธ์กับเด็ก เล็กมากที่สุด สังคมและวัฒนธรรม เราก็มาดูเลยนะค่ะว่า ในตัวเนี่ยค่ะ เวลาเขาพูดถึงสังคมและวัฒนธรรมเขาหมายถึง อะไร เขาหมายถึง 6 7 ตัวเนี่ยแหละค่ะ เราก็บอกเอาหละ เราเอาตัวที่หนึ่งตัวเดียวละกัน เป็นหลัก ก็คือการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ ถ้าเราพัฒนาเด็กดี เราพัฒนาเขาเป็นผู้ที่ทักษะการเรียนรู้ดี เขาเรียนรู้ได้ทุกอย่างในโลกนี้ ถ้าเราพัฒนาเขาเป็นคนมี คุณธรรมดี เขาย่อมอยู่กับคนอื่นได้ โดยที่ไม่เอาเปรียบผู้อื่น มีจิตเมตตา มีกรุณา ถ้าเราพัฒนาชาติ เขาอยู่ในสังคมได้ อย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน อันนี้ก็ต้องอยู่ในตัวเนี่ย แล้วแต่เราจะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เขาเรา เนี่ยให้เป็นอย่างไร ก็เอาข้อหนึ่งตัวเดียวนี้แหละค่ะ มาแตกออกมา ที่นี้เราก็มาคิดว่าเราจะแตกออกมายังไง ในเรื่องสังคม วัฒนธรรม สีม่วงอันเดียวเนี่ยนะค่ะ อาจารย์มีแล้ว แต่ตัวท่ามดเอง มดคำตัวใหญ่ด้วยนะ แน่นอนเราต้องให้เด็กรู้อาเซียน คืออะไร แต่เราไม่ได้เอามาทั้งหมด เราไม่ได้พูดถึงการเมือง เราไม่ได้พูดถึงเรื่องเศรษฐกิจชัดเจน อย่างที่อาเซียนพูด เรา มอง เราดึงอาเซียนมาในมุมมองของเด็กอนุบาล เราจะมองเรื่องสมาชิกของแต่ละประเทศ แล้วแต่โรงเรียน แล้วแต่คุณครู จะเอาไปแตกแผนยังไง ในเรื่องธงชาติ ความหมายก็มีนะ แต่ไม่ได้เน้นหนักเท่ากับเป็นสี เป็นเกม เป็นการละเล่น ในเรื่อง เงินตรา เราเอาแค่เหรียญมันมีขนาด มันมีความต่างอะไรต่ออะไรไหม คำศัพท์ได้ก็เอา แต่ไม่ได้เน้นเป็นประการสำคัญ เรายังเอาเนื้อหาอาเซียนเข้ามา แต่เวลาจัดกิจกรรมแล้วเนี่ย เด็กๆอาจารย์จะเห็น คุณครูเขาจะสร้างเกม เขาจะเอามา เปรียบเทียบ ฟีกทักษะการสังเกต ฟีกทักษะการคาดคะเน ฟีกทักษะการอ่าน การเรียนรู้ การคิด โดยใช้สาระมาจากอาเซียน เหมือนกัน ตอนแรกเราแตกเยอะเลย แตกให้เห็นว่า เวลาเราพูดถึงเรื่องอาเซียนเนี่ยค่ะ และพอเราลงไปขายย่อย ขายย่อย พอ เป็นของเด็กอนุบาลแล้วมันเล็กกลิ้ง เล็กกลิ้ง เล็กกลิ้งแค่นั้น เล็กกลิ้งตามมุมมองของเด็กอนุบาล ตามศักยภาพของเด็กอนุบาล เราจะพูดแค่ปลอก อันนี้ก็จะเห็นเราแตกได้เท่านี้ ในตัวที่ 2 อย่างที่ว่าวัฒนธรรม ประเพณี เราเติมประเพณีเข้าไป และ ความเป็นอยู่ของเขา เด็กเล็กแน่นอนพ่อแม่เลี้ยงมาอยู่ตรงไหนก็รับรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมของเขาเข้ามา ฉะนั้นอันนี้อยู่ในเรื่อง สิ่งรอบตัวเด็กอยู่แล้ว เราก็แตกออกไป ประเพณีสงกรานต์เอ๋ย เรื่องการแต่งกาย อันนี้เด็กๆสนุกมาก ผ้าที่ใช้ ความ แตกต่างของรูปทรง ความแตกต่างของกางเกงขาสั้น ขาวยาว มีหมวกไหม ดัดยังไง กระจุกก็เม็ดก็เข้ามา และแน่นอน

รอบตัวเด็กมีดอกไม้ มีอาหาร มีต้นไม้ หลายโรงเรียนไปถึงมีสัตว์ประจำชาติที่ต่างกันออกไปด้วย ตัวเองไม่เคยรู้จักดอก
ราชพฤกษ์เลย เพิ่งมารู้ว่าเป็นดอกไม้สัญลักษณ์ประเทศไทย ในขณะที่ดอกบัวที่เราชอบมาก ก็เป็นของเวียดนาม ก็ยังเอา
ตัวเองเป็นศูนย์กลางเหมือนกัน อย่างดอกชบาเวลาเราไปมาเลเซีย กัวลาลัมเปอร์ แม้กระทั่งเสาไฟฟ้าก็ยังเป็นดอกชบาเลย
อันนี้จะเห็นง่าย ดอกชบาในเมืองไทยเราก็เห็นนะ เพราะฉะนั้นอยู่ในสิ่งแวดล้อมของเด็กอยู่แล้ว เมื่อเด็กโยงมาเลเซีย
สัญลักษณ์ดอกไม้ของเขาคืออะไร เด็กก็จะเห็นในสภาพแวดล้อมอยู่แล้ว เนื้อเรื่องที่เลือกมาจะไม่ไกลมากนัก เรื่อง
ศาสนานี้เด็กทุกคนพออยู่ในบ้านพ่อแม่ปฏิบัติตนยังงี้ซึ่งเป็นตามความเชื่อของคนที่ก็จะออกมา อันนี้ก็จะเป็นตัวที่เราเลือก
ออกมาว่า เมื่อเราพูดถึงประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ เราหมายถึงอะไร ในตัวที่ 3 เราค่อนข้างเรียกว่าเป็นหัวใจเลย
คืออันนี้เราเอาเด็กเป็นตัวตั้งจริงๆ ถึงแม้จะอยู่ในเรื่องประเพณี เรื่องวัฒนธรรม แต่เรามองเลยว่าเวลาเด็กมองผ่านสายตา
เด็กออกมา การเล่นเป็นเรื่องสำคัญแล้วก็การเล่นสอดแทรกได้ทุกอย่าง เราก็มามองว่าการเล่นอันไหนที่จะโยงไปสู่
ประเทศอะไรได้บ้าง การเล่นดูเหมือนไม่ค่อยต่าง เด็กไทยก็เล่น เราเองเวลาเราคิดหัวข้อเราก็ค้นคว้าเหมือนกัน แล้วก็เอา
มาแตกเป็นเว็บ แต่พอโรงเรียนไปทำแล้วปรับได้เหมือนกันก็คืออยู่กับเด็ก เอาเด็กเป็นสำคัญ ถ้าจัดมาแล้วเด็กไม่เล่น ไม่
สนุก เนื้อหามันก็หดไปเอง การสอนก็จะสั้นลง ถ้าเราขีดเด็ก ก็จะเห็นได้ว่าจะมีอยู่เยอะเลยขายของซึ่งเป็นอาชีพก็มี
เนื่องจากพื้นที่เรามีแค่ 2 ห้อง เราไม่ได้ทำเอามาทุกตัว แต่ถามว่าตอนที่เรามาโครงการนี้สมาคมอนุบาลฯมี โรงเรียน
อนุบาลประมาณ 30 กว่าโรงมาร่วมโครงการกับเรา ในการทำโครงการนี้เราก้ทั้งอบรมเขาว่าเราจะพูดถึงอะไร แล้วคุณ
จะต้องกำหนดตอนนี้นะ คุณกะเรนนะ ไปเขียนแผนมาให้เราดูนะ เราจะช่วยตรวจนะ แล้วก็ไปจัดสอนจริงๆ แล้วก็เก็บสื่อ
ไว้มาจัดนิทรรศการอย่างวันนี้ละ เขาก็เอาที่เขาสอนจริงมาให้ดู โรงเรียนเยอะเราก็แจกทุกหัวข้อ และต่อมาเนี่ย พอเรามี
พื้นที่แค่ 14-15 โรงเราก้ขอ ขอคือเลือกเนื้อหา แล้วก็เชิญมาเป็นบางโรงเท่านั้น อันนี้ก็ป็นหัวข้อใหญ่ที่เราแตกสาระ เรา
เรียกอันนี้ว่าเป็นสาระอาเซียน อีกด้านหนึ่งที่เราจะต้องมอง ก็คือเรื่องการศึกษาอนุบาล เวลาเรามองถึงการศึกษาอนุบาล
เรามีพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ร.บ. พ.ศ. 2542 ที่กำหนดว่า เราจะต้องจัดการศึกษาอย่างไร เช่นข้อที่ 1 เราต้องยึดผู้เรียน
เป็นสำคัญที่สุดเลย และอย่างที่ว่าเขียนแผนไปถ้าผู้เรียนปรับก็ขอให้ปรับนะ แผนที่เขาเขียนมาให้ทีมกรรมการดูตอนแรก
ในโครงการและให้เขาสอน สอนปรับเนี่ยขอให้เขาปรับแผน ปรับตามการใช้จริง ปรับใส่คำ ใส่กัน บันทึกลง ความชอบของ
เด็กเนี่ย ตามที่เขาไปสอนจริงและเป็นมา ส่งมาให้เราดู เพราะฉะนั้นแผนที่อาจารย์ไปเป็นซีดีเป็นแผนที่ผ่านการสอนแล้ว
แต่ไม่ได้หมายความว่าใช้แล้วได้ 100% เด็กของอาจารย์ที่จะสอนที่จะนำแผนไปใช้ อาจจะคิดอีกอย่างนึง อาจจะมี
ประสบการณ์เดิมอีกแบบนึง เพราะฉะนั้นก็ไปประยุกต์ใช้เอา ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ก็พูด อันนี้ไปเลือกเขามาจะ
เขาไม่ได้เขียนแค่นี้ เขาจะเขียนต้นประโยค ท้ายประโยค เราก้ไปอ่านดู อย่างมาตราที่ 22 เขาเน้นประเด็นไหนเป็น
สำคัญ เขาก้เน้น ในการสอนไม่ว่าการสอนระดับใด ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ได้ยึดสาระเป็นสำคัญนะ ยึดผู้เรียนมี
สาระแล้วเวลาจัดการเรียนการสอนก็ต้องให้เหมาะกับเขาด้วย ในมาตรา 23 ในการเรียนการสอนอย่าสอนความรู้อย่าง
เดียวนะเอาคุณธรรมด้วย เอากระบวนการเรียนรู้ด้วย คุณธรรมในที่นี้และมาเป็นเด็กอนุบาลเราก้ต้องมาพัฒนาการทาง
ร่างกายด้วยนะ พัฒนาการอบรมจิตใจด้วยนะ สังคมด้วย แล้วก็ทักษะทางสติปัญญาเป็นเรื่องสำคัญมากกว่าเนื้อหาสาระ
ทักษะทางสติปัญญา เช่น การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การคิด คิดสร้างสรรค์ คิดใช้เหตุผลอะไรก็ตาม ในแผน
นี้จะมี จะใส่เข้าไปเลย เพราะว่าในโครงการนี้เราตระหนักว่า สาระความรู้ มีความสำคัญรองลงมาจากทักษะการเรียนรู้
และเช่นเดียวกัน เรามีตั้ง 2-3 ตัว อย่างเนี่ย ความรู้เอย คุณธรรมเอย กระบวนการเรียนรู้เอย และคุณจะสอนยังงี้ เราก้ต้อง
บูรณาการนั้นหลอมรวมไปในเวลาเดียวกัน เล่นหนึ่งกิจกรรม เล่นว่าด้วยกันเนี่ย เขอก้ต้องรู้จักแบ่งปันนะ เขอก้ต้องมา
คิดเองนะว่า ทำไมว่าตัวนี้ขึ้น ทำไมว่าตัวนี้ไม่ขึ้น ทำไมว่าตัวนี้ไปแล้วเอียงกระเท่เร่ คุณกันซึ เพราะหางมันมีเท่านี้ ใส่
หาง เด็กต้องสังเกตเป็น เด็กต้องรู้จักคาดคะเนเป็น แล้วก็เรียนรู้ไปจากตรงนั้น ครูก้จะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้รู้มากที่สุด

เป็นผู้บอกผู้เล่า เปลี่ยนเป็นผู้กระตุ้น ผู้จัดการ ทำยังไงให้ความรู้เกิด โดยเกิดจากตัวเด็กเองนะ ก็ถามไป จัดสื่อไป พาออกไปที่ที่ที่หวังได้ เช่น รอบเสาธง วังเสร็จไม่ขึ้นหรือคะ เพราะโรงเรียนประกอบไปด้วยตึก อาคาร 3-4 ชั้นรอบเลย ก็ต้องพอไปที่สนามเด็กเล่น สนามฟุตบอลข้างนอก ให้มีที่ ให้มีลม ให้ก้าวขึ้นได้ อันนี้ก็จะเป็นเรื่องว่า เราไม่ได้บอกทั้งหมด เด็กเรียนรู้จากการกระทำ เด็กเรียนรู้โดยใช้ทักษะคิดเอง และก็สร้างตัวนี้ขึ้นมา อันนี้ก็จะขึ้นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในมาตราที่ 24 ก็เหมือนเดิม ยึดเด็กเป็นสำคัญอีกแล้ว สอดคล้องกับความสนใจนะ เรื่องไหนไม่สนใจก็ไม่เอา สนใจคนเดียวไหม ก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้นต้องมีโหวด ใครจะเรารื่องไหน จะเรียนเรื่องว่าวเนี่ย แต่จะเอาว่าวอะไร จะทำว่าว หรือจะเรียนรู้ชนิดของว่าว เรื่องไหนเป็นที่ชอบมากที่สุดก็เอาเรื่องนั้น เขาสนใจเป็นส่วนใหญ่ ตัวถนัดทางไหนล่ะ บางคนถนัดพูดเก่งก็ออกมาขึ้นเล่า ไปค้นข้อมูลมาแล้วก็มาขึ้นเล่า บางคนวาดออกมาสื่อสารพ่อแม่ช่วย Search อินเทอร์เน็ตเสร็จแล้วคงไม่รู้จะปรีนออกมายังไง เพราะครูให้ใบงานนี้ไป ในสี่เหลี่ยมเนี่ยครูให้บันทึกข้อมูล ตัดปะมาก็มี หลายๆรูปแบบมาก ฉะนั้นเราก็ต้องไม่กำหนด ต้องเขียนนะ เด็กอนุบาลยังเขียนไม่ได้ เปิดโอกาสตรงนั้นให้มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ถนัดยังไงเอาอย่างนั้น เพราะเราต้องการให้เขาสื่อความคิดออกมา ว่าเขาเรียนรู้ได้แค่ไหน เขาคิดจินตนาการยังไง เพราะฉะนั้น เมื่อต้องการแค่การสื่อการออกมานะ เปิดวิธีการให้หลากหลายให้มากยิ่งขึ้น อันนี้ก็เป็นมาตรา 24 อีกอันนึงเนี่ยคะ ในมาตรา 28 ที่เราคิดใจก็คือว่า หลักสูตรต้องมีความหลากหลาย คุณจะมาสอนเป๊ะ เป๊ะ อย่างเดียวไม่ได้ ว่าวของอินโดต้องเป็นอย่างนี้ ว่าวของมาเลเซีย สิงคโปร์ต้องเป็นแบบนี้ ไม่ใช่เลย บางทีเด็กเขาอาจจะคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาก็ได้ หรือมีวิธีอื่น ให้เขาดู เราเองต้องเสนอเข้าไป และก็ไม่ใช่ดูจากอินเทอร์เน็ตอย่างเดียวนะ หรือดูจากหนังสือ หรือดูจากตัวอย่าง อย่างเดียว เขาอาจจะคิดเอง จินตนาการเอง สร้างเองก็ได้ เนื้อหาต้องหลากหลายได้ด้วย ทั้งนี้ยึดเด็กเป็นสำคัญนั่นแหละ ให้เด็กได้คุณภาพชีวิตที่ดี คือเรียนรู้ไป มีทักษะทางการเรียนรู้ แคลงมาอีก เมื่อก็พบ.การศึกษาแห่งชาติ อันนี้หลักสูตรอนุบาลเลย ในหลักสูตรอนุบาล ท่านที่เป็นครูอนุบาลอยู่เนี่ยไม่ต้องบอกเลย 1 ปี มีอยู่ 4 เรื่องเท่านั้น ตัวเด็กกล้าที่สุดก็คือตัวเด็กก่อน เปิดเทอมมาไม่มีโรงไหน ไม่สอนเรื่องตัวเด็ก เพราะถือว่าเด็กเรียนรู้ในสิ่งใกล้ตัว และก็ดีมากเลยสำหรับเรา เราจะสอนเรื่องฝนตก ล้างมือยังไง จะได้ไม่เป็นโรคมือ เท้า ปาก ผมจะต้องยังไง ตาจะต้องไม่เอามือเปื้อนๆ ไปขยี้ ก็อยู่ในเรื่องตัวเขา และเราก็ต้องเอาทำอยู่แล้ว เพราะเป็นหลักสูตรที่สำคัญสำหรับเด็กอนุบาล ฉะนั้นเราต้องแม่น ปกติเราต้องใช้อยู่แล้ว แต่ประเด็นเราจะสอนเรื่องอาเซียนเราจะทำยังไง เราจะเอาอาเซียนมาบูรณาการกะเนื้อหาสาระของอนุบาล อันนี้เป็นหลักสูตร หลายคนเวลาประเมินที่ผู้มาประเมินบอกทำสอนเนื้อหาต่างออกไป เราก็ต้องพยายาม โขง เด็กชอบ เด็กสนใจ หรือสิ่งที่เราสอนมันสัมพันธ์ยังไงกันเนื้อหาที่กระทรวงกำหนดให้เราใช้ ทั้ง 4 ตัวเนี่ย ทราบใช่ไหมคะ ตัวเราใกล้ที่สุด บุคคลรอบตัวเรา สถานที่รอบตัวเรา เรื่องที่ 3 ก็เป็นเรื่องธรรมชาติ สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต เรื่องที่ 4 ก็คือเรื่อง สิ่งต่างๆรอบตัวเรา อันนี้ก็ยิ่ง ใกล้ตัวออกไปเรื่อยๆ ในเอกสารที่อาจารย์ได้ เราเสนอแค่ 2 ตัว เป็นตัวอย่างเนอะ ที่ 1 ตัวเรา ที่ 3 เรื่องธรรมชาติ ที่ให้เห็นว่าแตก พอเป็นแบบนี้ปั๊บ อาจารย์ลองมาทำการวิเคราะห์เลย ชีงทางสีน้ำตาลจะเป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ส่วนสีฟ้าเงินจะเป็นสาระอาเซียน คือเนื้อหาที่เราสามารถบวกเข้าไปได้บูรณาการเข้าไปได้ ตามกฎหมายมาตราที่ 23 เราจะต้องบูรณาการเข้าไป เราจะต้องบูรณาการตรงไหนล่ะ เราก็ต้องมีดูเนื้อหาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นตัวตั้งก่อน แล้วเราก็มาจัด จะเห็นได้ว่า อย่างเรื่องตัวเราเสร็จ เรื่องรูปร่างหน้าตา เรื่องชื่อเสร็จแล้วก็จะพูดเรื่องการแต่งกาย อยู่บ้านต้องแต่งยังไง อากาศร้อนใส่เสื้อบางนะ ถ้าอากาศหนาวต้องใส่เสื้อหน่อนะ เวลาเล่นก็อาจจะใส่ผ้ายังไงก็ว่าไป ตอนเนี่ยเราแทรกเรื่องร่างกาย การแต่งกาย ชุดประจำชาติได้เลย เพราะฉะนั้นคุณต้องเอาหลักสูตรที่เราจะเป็นต้องใช้ วางไว้แล้วเอาสาระอาเซียนมาบวกเข้าไปบูรณาการเข้าไป 1.6 การเล่นคะ เวลาเด็กพูดถึงตัวเรา พูดถึงการเล่น แล้วเราก็เอาการเล่นของเด็กอาเซียนแทรกเข้าไปตรงเนี่ย ในโครงการที่ทำ เราไม่ได้จัดเฉพาะอาเซียนกับอาเซียน สัปดาห์นี้สอนอาเซียนแล้วไม่สอนเรื่องอื่นเลยไม่ใช่ เราเอาตัวที่เป็นของนอก ของ

นอกจากนี้ออกเหนือหลักสูตรจะเข้ามา เราก็มาเลือกที่เข้านะ จะเข้าตรงไหน โดยยึดหลักสูตรของโรงเรียนเป็นสำคัญก่อน ว่าตรงไหนจะเข้าได้ ตรงไหนที่จะเหมาะ การเล่นเกมอาจจะเกิดขึ้นอีกในช่วงหลัง เนื่องจากถ้าเข้าในหน่วยตัวเราตอนต้นปี ฝนจะเยอะ จะออกไปเล่นข้างนอกไม่ค่อยได้ แต่ก็ยังมีของเล่นอื่นๆอยู่ เพราะฉะนั้น หลายเรื่องเข้าได้ดีในตรงนี้ หลายเรื่องเข้าได้ดีในเรื่องอื่นๆ ที่เราจัดไว้รายปี ใน power point ก็จะมีไว้ทั้งหมด 4 ตัว คือทั้งตัวเรา บุคคล สถานที่ ธรรมชาติ และก็มีสิ่งต่างๆ เรามาดูเรื่องบูรณาการสาระเข้าไปก่อน ตัวที่ 3 จะเป็นเรื่องธรรมชาติรอบตัว สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต ดิน หิน แร่ น้ำ อากาศ แสงแดด ที่เราเลือกสอน จะเห็นคำว่าอากาศ อยากให้อาจารย์มองว่า สิ่งที่อาจารย์จะเห็นในกิจกรรม ในแผน หรือตัวอย่างกิจกรรม ซึ่งจะกล่าวต่อไปในท้ายๆ ก็จะมาจากตรงนี้เอง คือครูสอนเรื่องอากาศอยู่แล้ว อากาศกับลม อากาศก็คือสิ่งที่อยู่รอบตัว เมื่อไรเคลื่อนที่ก็เป็นลม ว่าเราจะขึ้นได้ต้องอาศัยลม เห็นไหมคะเราโยงไปถึงแหละ ว่ากันว่าอะไรที่เด็กๆชอบ ว่าไทย ว่าอิลู่ม สารพัดว่า ว่าจุกว่า ว่าปีกเป่า ว่านก ว่ารูปสัตว์ ว่าตลก เด็กๆก็จะกว้างขวางมาก เด็กๆก็จะไปได้ เราสามารถอ่าวว่า การเล่นเกมว่าเนี่ย มาแทรกในตรงนี้ได้ อันนี้ก็คือเราเอาหลักสูตรปกติตั้งก่อน และก็ยังสอนเรื่องสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต เป็นหลักของเราอยู่ก่อน แล้วเราก็อบาย ขยายเนื้อหา แยกก่อน แยกหน่อ ออกไปถึงเรื่อง ว่าได้ อันนี้ให้เห็นว่าเราไม่ได้จัดเฉพาะอาเซียน และเราลืม เราหยุดอันอื่นนะ แต่บูรณาการเข้าไป โดยใช้แผนเก่าเป็นตัวตั้ง ทำ mind map มาให้อาจารย์ดูจะเห็นชัดว่ามันแตกออกไปยังไง อย่างอันนี้เป็นหน่วยตัวเรา แล้วเราแตกไปเลย อย่างเช่น เรื่องชื่อแตกออกไปอีกก็ได้เนอะ ชื่อเป็นชื่ออะไร ชื่อเราชื่ออะไร เด็กในห้องชื่ออะไรบ้าง แล้วพี่พม่าที่มาช่วยเราในโรงเรียน ทำครัว พี่เขาชื่ออะไรก็แตกออกไปได้ต่อ แต่ตอนนี้เสนอแค่แตกนิดเดียวเฉพาะแค่เด็กในห้อง แล้วแต่เราจะแตกตรงไหนก็ย่อมได้ เพียงแต่เราทำความเข้าใจให้ถึงละกัน ในเรื่องรูปร่างหน้าตา ใบหน้า คิ้ว 2 ชั้น 1 ชั้น ไปได้แล้ว ถ้าคุณไปถึงสิ่งโปร้ออาจจะมิตาชั้นเดียวอยู่มั้ง ผมเป็นยังไง ผมหยิก ผมยาว ไปได้ถึงอาเซียนแหละ การแต่งกายก็ไปได้ จะเห็นได้ว่าชุดสุดท้าย แถวสุดท้ายสุดไปถึงอาเซียนได้ ในตอนต้นเราจะใช้แค่กลางๆในบางเรื่อง อย่างชุดแต่งกายประจำชาตินี้แตกง่ายมาก ก็ไปได้ง่าย เล่นก็เหมือนกัน เล่นก็ไปได้ เล่นไปออกชนิดของการเล่น แล้วก็ประเทศไหนเล่นอะไร อย่างหมากเก็บพี่ไทยเล่นไหมคะ เล่น มาเลเซียเล่นไหมคะ เล่นคะ พวกทางใต้เขาก็เล่น แต่อาจจะมีเกมต่างกัน หมากรวมเราเอาคนละ 50 ใครได้เยอะก็ชนะ หรือหมาก 1 หมาก 2 หมาก 3 วิธีการอาจจะต่างกันออกไป ขี้ม้ก้านกล้วยเล่นมัยคะ เล่น ประเทศไหนก็มีต้นกล้วย ใน เซาท์อีส เอเชีย ไปประชุมที่อินเดียก็เห็นเขาเล่นกัน ม้าก้านกล้วย แต่ประเด็นของครูเราคือเราหาเอกสารมาอ้างอิงไม่ค่อยได้ เพราะว่าก่อนที่ครูจะสอนเรื่องเหล่านี้ได้ ครูต้องเป็นผู้รู้ก่อน รู้แล้วไม่ได้บอกนะ รู้แล้วก็มาจัดเตรียมหาข้อมูล หาอะไรต่อมิอะไร มาให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ผ่านประสาทสัมผัส อันนั้นก็จะเป็นบทบาทของครูอนุบาลที่เราอยากให้เกิดขึ้นกับเด็ก คือเด็กจะต้องได้เลือกใช้ในสิ่งที่ตัวชอบมาเรียน เด็กจะได้เลือกใช้วิธีการ จะจับ จะต้อ จะวาด หรือจะดม หรือจะสัมผัส หลายคนทุกอย่างครบหมด เจ้าตัวเล็ก 2 ขวบ ดมทุกอย่างเลย ไม่บล็อกรักดม บล็อกพลาสติกก็ดม อันนั้นก็เป็นการเรียนรู้ของเขา เราอยากให้เกิดแต่ละคนคงความเป็นเขาอยู่ แล้วก็ถ้าเขาใช้วิธีใดที่เขาถนัดเขาก็จะเรียนรู้ได้ดี เราอยากให้เขามีความเป็นตัวเขาเองอยู่อย่างนั้น แต่ว่าครูต้องรู้นะ ต้องจัดสื่อให้หลากหลาย ซึ่งบางทีอย่างม้าก้านกล้วย แต่เราก็เห็นนะ ไปที่ไหนเราก็เห็นนะ อิน โดยังเอาใบตองใส่จานข้าวมาให้เรากินเลย และถ้าเราแต่งมอมมาก นุ่งกางเกงขาสั้น เขาไม่ให้จานหรือก เขาตองใบตองให้เรากินเลย ให้มือหยิบกิน ซ่อนก็ไม่ให้ นั่นเป็นวัฒนธรรมของเขา แต่พอเรา search เรื่องม้าก้านกล้วย การเล่นเกมขี้ม้ก้านกล้วยเนี่ย ไม่มีข้อมูล หายากเหมือนกันนะคะ อันนี้ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เราเลือกหัวข้อแตกออกไป แต่ยังไงก็ตามจะขี้ม้ก้านกล้วย จะหมากเก็บ เด็กก็ยังได้สังเกต ได้จำแนก ได้เปรียบเทียบ ได้ดูจำนวนที่มากขึ้นหรือน้อยลง ใต้นับ ได้คิด ได้อ่าน ได้เล่นกันเป็นกลุ่ม มีทักษะทางสังคม เล่นแล้วสนุกด้วย ก็ได้อารมณ์จิตใจ อันนี้เราก็จะแทรกเข้าไปเสมอ นี่ก็จะเป็นหน่วยเรื่องตัวเรา หน่วยที่ 3 ที่ให้ดู ธรรมชาติรอบตัว อันนี้เป็น mind map แล้วก็จะเป็นสิ่งที่ตัวเองก็ชอบเพราะดูแล้วมันมันดี และมันจะง่าย พอเรา

แบ่งมีชีวิตกับไม่มีชีวิต ง่ายแหละ ก็จะเป็นเรื่องของเราที่จะแตกออกไปได้ จริง mind map จะไม่มีเส้นเปล่า จะเขียนเต็มหมด ถ้าเมื่อใดไม่มีอะไรเขียนเราจะลบออก เวลาเราวาดเราก็เมื่อย เนื้อที่กระดาษมันน้อย เราขีด 10 เส้น คือ 10 ประเทศ ในอาเซียน เป็นต้น อย่างที่เล่า สัตว์ประจำชาติมีก็แตกออกไปได้ หลายโรงเรียนก็ทำนะ ในเรื่องพืช ไม่ว่าจะใบ เป็น ดอก เป็นประเภทพืชสมุนไพร เป็นอาหาร จริงๆ เซहत้อสท์ เอเชียต่างกันไม่เยอะ อย่างหน่วยมะพร้าว เคยทำแล้วก็สนุก ไม่ว่าจะมาเป็นมาเลเซีย หรือ อินโด ก็ใช้ในเรื่องการแกง การทำขนม ประโยชน์เยอะเลย ก็ทำได้เหมือนกัน ในเรื่อง สิ่งไม่มีชีวิต ตอนที่ทำอนุรักษ์ก็ไม่ได้แยกแบบนี้ เวลาในโรงเรียนในเรื่องกระดาษ ในเรื่องอะไรต่ออะไรเราก็จะบูรณาการกันเข้าไป สถานที่ก็เป็นเรื่องที่เราไม่ได้แยก อย่างเรื่องโรงเรียนเราไม่ได้ไปไกลถึงอาเซียน ถามว่าทำได้ไหม ได้ ถ้าอาจารย์คิดจะทำนะคะ แล้วก็ก็มีข้อมูล มีคุณครูที่รักสนุก ก็ทำได้เลย อันนี้ก็จะทำให้เห็น เราทำอาเซียนมาเข้าอนุบาลได้ แล้วลูกใหม่คะ เข้าอย่างไรก็เป็นเรื่องของ การเรียนการสอน สิ่งที่ทำให้ลูกไปเอามาจากที่โรงเรียนสอนจริง อยากให้อาจารย์เห็นของจริง แต่เนื่องจากตัวเองไม่มีโรงเรียน ก็เลยไปขอยกจากโรงเรียนเขา มา ซึ่งเขาทำมาแล้วในเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้ว ก็อยากให้ดู เรื่องที่จะให้ดูอย่างที่เราเรียนตั้งแต่ต้น คือ การเล่นว่าวของเด็กอาเซียน มันอยู่ในสาระเรื่องอากาศ เขาสอนเรื่องอากาศแล้วเขาก็ต่อว่าประโยชน์ของอากาศ โทษของอากาศ อากาศที่มันกลายเป็นลม แล้วพัดแรงๆ มันก็ทำให้บ้านเรือนพังได้นะ ทำให้เกิดคลื่นใหญ่เป็นชินามิได้ แต่ว่าประโยชน์ก็เยอะ เราไม่มีอากาศเราก็แย่ละ สิ่งมีชีวิตทุกอย่างต้องการอากาศในการหายใจ ลักษณะเป็นยังไงก็เรียนไปตอนต้น ประโยชน์อีกอย่างคือช่วยให้สิ่งต่างๆลอยอยู่ในอากาศได้ แล้วเราได้บอกเครื่องบินบินได้ ให้เด็กลองทำเลย นวัตกรรมที่จะให้ดู โรงเรียนเนี่ยเขาใช้ขั้นตอนการสอนแบบ Project Approach ใน Project Approach ก็จะมี 3 ระยะ คือ ระยะเริ่ม คือ เริ่มหาหัวข้อ เรารู้ว่าเราจะสอนเรื่องอากาศ จะให้เด็กทำกิจกรรมเรื่องว่าว แต่อะไรของว่าวหละ อันนี้จะเป็นสิทธิ์ที่เด็กจะได้เลือก เลือกแล้วเดี๋ยวก็จะหาข้อมูล หาวิธีการเรียนรู้ หากิจกรรมมาให้เด็กๆทำต่อไป ในขั้นที่ 2 ก็จะเป็นขั้นรวบรวมข้อมูล สืบค้นข้อมูล อันนี้หลายวิธีมากมาย ดูหนังสือ ดูอินเทอร์เน็ต ดูภาพ ทดลองทำ มีคนมาสาธิต เด็กได้ปฏิบัติ เด็กได้ไปทัศนศึกษา ได้เห็นของจริง ได้กระทำจริง เรายังเชื่อกันอยู่ว่า เด็กเรียนรู้ผ่านการกระทำ เด็กเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในระยะที่ 3 เป็นระยะของการสรุป แล้วก็จัดนิทรรศการ เขาก็จะสรุปออกมาว่าใน Project เขาทำอะไรบ้าง แล้วเขาเรียนรู้อะไร เมื่อเขาเรียนรู้แล้วเนี่ย เขาจะจัดให้คนอื่นดูยังไง เขาก็ต้องมาคิดสร้างสรรค์ เขาจะจัดอะไรไว้บ้าง ใครอยากดูอะไรบ้าง คนที่มาไม่ว่าจะเป็นพี่น้อง พ่อแม่ หรือครูบาอาจารย์ หรือจากโรงเรียนอื่นๆ อยากรู้ อยากเห็นอะไร แล้วใครจะมาหละ เขาก็ต้องคิดจะเชิญชวนใคร อันนี้ก็เลยอยากให้ดู แต่ว่ากังวลเรื่องอุปกรณ์ เทคโนโลยี ก็เลยทำมาเป็น power point หมด ไม่ได้มี DVD ให้ดู อันนี้เอามาจากโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ ในครั้งแรกจะดูของพัฒนาการที่เด็กจะได้ ความมุ่งหมายเนี่ย จะมีตั้งแต่ทักษะทางการเรียนรู้ ตั้งแต่สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ มันเข้าช่วงไหนหละ ถ้ามันเข้าเทอม 2 เด็กอาจจะบวค หรืออาจจะนับเกินเลข 2 หลัก เป็นต้น อันนี้ก็เป็นหลักของโรงเรียนเขามีอยู่ การอ่าน การเขียน เขาเริ่มแหละ แต่เนื้อหาที่ไม่เยอะ ก็คือเป็นเรื่องว่าว เพราะฉะนั้นในตอนต้น ครูเริ่มที่จะให้เด็กดูวิดีโอ ดู youtube คือ Project ไม่ใช่ทำเรื่องอะไรก็ได้ บางทีเราก็มีกรอบของเราอยู่ว่า เด็กก็มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงแล้วเลือกได้ ให้ดูภาพก่อน แล้วก็คุยกัน เด็กก็จะเอาสิ่งที่เห็น สิ่งที่มีมาก่อนมารวมคุย หรือคุยเสร็จแล้วก็จะใช้เวลาสัก 1-2 วัน ค่อยมาพูดก็ได้ วาดออกมาเป็นภาพก็ได้ ในท้ายที่สุด พูดหลายคน หลายคนก็หลายเสียง หลายคนก็หลายเรื่อง แล้วเอาเรื่องอะไรดีละ ก็มีการลงคะแนนเสียง เห็นไหมคะการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเนี่ย เสาหลักแรกของอาเซียนก็ยังเอาเข้ามา แต่เอาเข้ามาในมุมมองเด็กอนุบาล เล่นแบบอนุบาล ไม่ได้สอนประชาธิปไตยใหญ่โต พรรคการเมืองอะไรใหญ่โต แต่ว่าต้องฟังกันนะ ต้องเคารพเสียง ความคิดของเพื่อนหลายๆคนนะ เป็นต้น นั่นก็เป็นของวันที่ 1 ทั้งหมด อันนี้เป็นการดูอินเทอร์เน็ตในห้องเรียน ดูเพื่อจะดีกรอบว่า เรากำลังจะทำ Project นะ คุณกำลังจะได้เลือกนะ แต่มันต้องเกี่ยวข้องกับประมานนี้ เรื่องว่าว เพราะเราทำเราสอนเรื่องอากาศมาแล้ว กิจกรรมเรื่องอากาศ นำมาสู่เรื่อง

ลักษณะคุณสมบัติของอากาศ เรากำลังจะพูดถึงประโยชน์ของอากาศ เด็กก็ต้องมาตามเนี่ย มีสิทธิ์เลือก แต่เลือกในกรอบ Project เลือกในกรอบ อันนี้คุณอินเทอร์เน็ตคะ อันนี้ค่อยมาเล่า ใครเคยเจอว่า มาเล่นว่า รู้จักว่าอันไหน ที่ไหน แม่เอามาโยง ก็ฟังกันไปเถอะ นั่งได้สักพัก เล่ากันได้ไม่กี่คน นั่งไม่ไหวแหละ จุกจิก จุกจิก ก็ได้ออกไปทำกิจกรรมอื่น พอฟังเสร็จ เอาแบบไหนตั้งหลายเรื่อง ครูเขียนเป็น map ให้อูแล้ว เอาแบบไหนดี มาลงคะแนนเสียงกันดีกว่า พอลงคะแนนเสียงบับ เราก็จะรู้ว่าตัวไหนที่มันสูง ตัวไหนที่เลขเยอะ โอ้ย! เรื่องนี้มีตั้ง 18 คนนะ 18 มีเลข 1 กับเลข 8 ไปแล้วออกคณิตศาสตร์ อันนี้ก็คือได้เรื่อง ได้หัวข้อที่เขาจะเอามาทำ Project อันนี้เป็นขั้นที่ 1 แลละ ก็ยังอยู่ในว่านั่นแหละ อะไรของว่า การทำว่า การเล่นว่า หรือชนิดของว่า หรือส่วนประกอบของว่า อะไรก็ว่าไป ก็จะมีพูดอะไรก็ไม่รู้ เล่าก็ได้บ้างกระต่อนกระแต่นบ้าง นั่งกันไม่ไหว เอาให้วาดรูปก็ได้ ทำศิลปะออกมาตัวคิดอะไร มีประสบการณ์การเดิมยังไง อันนี้จะป็นข้อมูลให้เราเลยว่าเด็กรู้แคไหน แล้วในขั้นที่ 2 เวลาให้ไปสืบค้นความรู้เพิ่มขึ้นเนี่ย มันต้องตั้งอยู่บนฐานตัวนี้ว่า เด็กเราทำอะไรไปบ้างแล้ว เพราะฉะนั้นเขาจะเริ่มว่าครูดูตัวนี้นะ ฟังเด็กแล้วเราก็ต้องไปคิดกิจกรรม สานต่อว่า เด็กเราน่าจะได้อะไรต่อไป แล้วจะไปสู่เป้าหมายที่เขาต้องการ ถ้าเขาอยากรู้เรื่องชนิดของว่า ก็ต้องไปให้ถึงชนิดของว่า อันนั้นเป็นเรื่องที่ครูต้องไปว่าแผนกิจกรรม จะต้องทำเว็บของครูต่อไป ขั้นที่ 2 นี้เป็นขั้นหลักขั้นใหญ่เลย ก็คือขั้นสืบค้นข้อมูล สืบค้นก็คือเด็กเรียนรู้จากตัวเอง โดยการกระทำ ก็ไปค้นคว้าหาข้อมูลมา อันนี้ก็ทำหลายรูปแบบมาเลย ตั้งแต่ค้นจากหนังสือซึ่งเรามักจะชินใจใหม่คะ และค้นจากอินเทอร์เน็ต โรงเรียนนี้เขามีอินเทอร์เน็ตให้เด็กใช้ แต่ที่ตีมากเลยก็คือส่งใบงานกลับไปบ้าน ให้อูคุณพ่อคุณแม่ช่วย อันนั้นจะได้ 1 ต่อ 1 มากเลย หลายรูปแบบพ่อแม่ช่วยแล้ว วิทยากร ผู้รู้เฉพาะเรื่องเนี่ยเป็นเรื่องจำเป็นก็ให้ผู้รู้เข้ามาเล่า เข้ามาจัดกิจกรรมสาธิต ทำด้วยกันกับเด็กได้ ขึ้นต่อไปอันที่ตีมาก ๆ ต้องทำแต่ว่าค่าใช้จ่ายสูงจัง ก็คือการทัศนศึกษา พาออกไปดู ไปให้เห็น ไปทำจริง ไปลองดูว่าว่าเนี่ยต้องใช้อากาศและใช้ลมนะ และทำยังไงถึงจะขึ้น ต้องมีคนจับหัวจับหางยังไง ต้องวิ่งประมาณไหน ทำไมตัวมันขึ้นตัวนี้ไม่ขึ้น แล้วกลับมาเสร็จคุณครูต้องมาช่วยกันสรุปให้ได้ เด็กคนนึงจะสไลด์หนึ่ง ก็ได้อะไรอย่างหนึ่ง แต่การมาสรุปตอนท้ายเนี่ยทำให้เกิดการเรียนรู้หลากหลายและองค์รวมและเรียนรู้ได้กระจ่างมากขึ้น อันนี้เป็นขั้นที่ 2 ในขั้นที่ 3 เขาต้องมาสรุปเลย ว่าเรื่องว่าเนี่ย เขาเรียนอะไรมาบ้าง ได้ความรู้อะไรมาบ้าง เขาต้องจำได้สรุปได้พูดได้ แล้วรู้แล้วจะบอกให้คนอื่นรู้ได้ยังไง อันนั้นก็คือการจัดนิทรรศการ จัดยังไงเขาก็ต้องคิด คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างออกมา ให้เป็นชิ้นงาน จะเชิญใครบ้าง ทำบัตรเชิญชื่คุณ ทำบัตรเชิญออกมาเลย แล้วก็ส่งไป กำหนดวันใครจะเป็นคนอธิบายอะไรต่ออะไรยังไง เพราะฉะนั้นอันนี้ทำให้เห็นได้ว่าจากหน่วยเรื่องอากาศ เขาสามารถต่อไปในเรื่องของประโยชน์ของอากาศ ประโยชน์ของลม แล้วไปสู่ว่า ว่าแล้วก็ไปสู่อาเซียนได้ ตรงนี้ดูเหมือนไม่เห็นอาเซียนใจใหม่คะ แต่จริงๆเวลาเขาทำว่า เวลาสืบค้นข้อมูล มันจะไปถึงเลย ว่ามาเลเซียเป็นยังไง ว่าอินโดเป็นยังไง คนทำว่าก็ทำว่าที่ตีมากเลย เข้ามาให้ดู อันนี้ก็จะป็นเว็บของครู อันนี้เสนอให้อูว่าเด็กเขาคุยอะไรกัน น่ารักมาก ในท้ายที่สุดอาเซียนเริ่มในอนุบาลก็ได้ ได้แบบ 1 บูรณาการ ได้แบบยึดเด็กเป็นสำคัญ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542